Vragen en antwoorden schriftelijk ingediend door de fracties naar aanleiding van het technisch vragenuur over de MJV van 7 september 2020 (in volgorde van indienen)

Fractie Landbouw, Dhr. Ten Berge (03-09-20)		
Nr.	**Vraag**	**Antwoord**
1	Wat was de belastingopbrengst van "Ongebouwd" in Euro`s totaal in 2019 ?	JR 2019: € 8.792.500 MJV 2025: € 11.369.445
2	Hoeveel % was de opbrengst van Ongebouwd van de totale belastingopbrengsten ?	JR 2019: 6,9% MJV 2025: 7,4%
3	De belastingopbrengsten van Ongebouwd vallen die volledig toe aan "Watersysteem" ?	Dit is correct. Qua kosten betreft het de exploitatielasten van programma 1 en 3, alsmede de lasten voor kwijtschelding en oninbaar.
4	Hoeveel bedroegen de exploitatie-uitgaven voor watersysteem ?	De kosten watersysteem bedroegen in 2019 € 69.100.000 (conform blz. 63 van het jaarverslag)
5	Hoeveel bedroegen de investeringen in watersysteem ?	De netto realisatie investeringen in 2019 bedroeg € 21.325.000. (Bruto € 23.822.000 en € 2.497.000 ontvangen subsidie)
6	Hoeveel bedroegen de exploitatie-uitgaven van het totaal aantal KRW-ingerichte waterlichamen	Wij hanteren de voorgeschreven indeling naar beleids- en beheerproducten van de Unie van Waterschappen. En daaruit blijken niet direct de exploitatie-uitgaven voor de KRW-ingerichte waterlichamen. Om deze vraag te beantwoorden zijn aannames gedaan: van de totale uitgaven (2019) is het aandeel waterkwaliteit bepaald en daarvan het aandeel dat aan KRW wordt besteed. De inschatting is dat dit circa 9% betreft, in exploitatie-uitgaven komt dat overeen met circa € 6,2 miljoen.
7	Hoeveel bedroegen de investeringen in KRW lichamen in 2019 ?	De netto investeringen die gedaan zijn t.b.v. de KRW bedroegen in 2019 € 5.253.000. (Bruto € 6.511.000 en € 1.258.000 ontvangen subsidie)
8	Wat is het bedrag van alle gepleegde KRW-investeringen tot en met 2019 ?	Sinds de start van Vechtstromen (2014 t/m 2019) is bruto circa € 54 miljoen geïnvesteerd in KRW projecten. We hebben op deze projecten circa € 18 miljoen aan subsidie ontvangen. Netto hebben we dus sinds 2014 circa € 36 miljoen geïnvesteerd.
9	Welk bedrag is in 2019 gespendeerd aan Natura 2000 investeringen ? Omdat Natura 2000 gerelateerd kan zijn aan KRW indien mogelijk het KRW-deel eruit halen ?	Specifiek voor Natura 2000 hebben we geen investeringen gedaan. In 2019 is verder gewerkt aan de planuitwerkingen van de N2000 gebieden DInkeldal, Regge en Vecht. In deze gebieden lopen KRW en N2000 grotendeels samen. Op basis van een subsidiebeschikking van de Provincie wordt een groot deel van deze kosten vergoed. Over de verdeling van uitvoeringskosten worden nog nadere afspraken gemaakt op basis van de borgingsovereenkomst. Daar waar het zowel KRW als N2000 maatregelen betreft worden de kosten 50/50 verdeeld en hebben we synergie voordeel.
10	Welk bedrag is er in totaal in N2000 projecten geïnvesteerd vanaf de start N2000 ?	Zie antwoord op vraag 9.

Vragen en antwoorden schriftelijk ingediend door de fracties naar aanleiding van het technisch vragenuur over de MJV van 7 september 2020 (in volgorde van indienen)

Fractie Landbouw, Dhr. Ten Berge (03-09-20)		
Nr.	**Vraag**	**Antwoord**
11	Welk bedrag is in 2019 besteed aan exploitatie-uitgaven aan N2000 objecten ?	Net zoals er geen specifieke investeringen voor N2000 worden gedaan, worden ook geen specifieke exploitatie-uitgaven aan N2000 objecten gedaan.
12	Uit de informatiebijeenkomst Belastingstelsel komt naar voren dat waterschappen met relatief veel ha`s ongebouwd en relatief weinig "burgers-gebouwd" de categorie Ongebouwd een groot deel van de Watersysteemheffing moet betalen. Voor Vechtstromen is dat de situatie denk ik. Voorzichtige conclusie is dat Ongebouwd bij Vechtstromen dus een substantiëler deel van de watersysteemheffing betaald dan bij andere waterschappen het geval zou kunnen zijn. Zijn er kanttekeningen te plaatsen bij deze redenering ?	De belangrijkste kanttekening die hierbij is te plaatsen, is dat in beide modellen de rekenkundige uitkomsten kunnen worden gecorrigeerd met een rekenfactor (bestuurlijke keuzeruimte). Eens per vijf jaar wordt de kostentoedeling opnieuw bestuurlijk vastgesteld. Dit biedt voor waterschap Vechtstromen voldoende mogelijkheden om eventuele reallocatie-effecten te beperken.
13	De vragen 1 t/m 11 zijn te projecteren op de MJV 2021-2025. Kun je aangeven wat de uitkomst is van de vragen als het jaar 2019 vervangen door de komende MJV periode ?	5. de netto investeringen voor de periode 2020-2024 is € 86.433.000 7. conform de groenblauwe koers is de verwachte bruto investering in KRW projecten circa € 50 miljoen. 9. Zie antwoord bij vraag 9. 10. Zie antwoord bij vraag 9.
14	De tariefegalisatie Watersystemen wordt gefund vanuit meevallers uit de begroting Watersysteem. Omdat tarieven de komende jaren meer aan schommeling onderhevig kunnen zijn kan demping een belangrijke tool zijn. Om dit structureel vorm te geven zou dan een regelmatige vorming/funding van een tariefegalisatie een optie kunnen zijn? Welke mogelijkheden zijn er en wat zeggen de comptabiliteitsvoorschriften hierover ?	Om structureel vorm te geven aan de mogelijkheid van egalisatie via de tariefsegalisatiereserve zal op begrotingsbasis al een overschot geraamd moeten worden. Dit leidt dus vooraf in de begroting tot extra tariefsverhoging.
15	Biedt de Waterschapswet ruimte om voor IB-ondernemers een kwijtscheldingsregeling in het leven te roepen - zo ja hoe kun je dit organiseren ? zo nee welke wettelijke of andersoortige bepalingen houden dit tegen ?	In het kwijtscheldingsbeleid van het waterschap is vastgelegd dat alleen natuurlijke personen voor 100% kwijtschelding in aanmerking kunnen komen voor: (i) de verontreinigingsheffing, (ii) de zuiveringsheffing en (iii) de ingezetenenheffing. Voor de bepaling van de kosten wordt uitgegaan van 100% van de bijstandsnorm. (Zie programmabegroting 2020-2023 pagina 37)
16	De KRW en N2000 opgaven - investeringen-exploitatiekosten - is het mogelijk om deze uit Watersysteem te halen en hier een aparte categorie van te maken waaraan alle belastinggroepen evenredig aan meebetalen ?	Het huidige financieringsstelsel biedt die mogelijkheid niet. De KRW opgaven worden conform de waterschapswet toegerekend aan watersysteem. De kosten binnen watersysteem worden aan de categorieën toegerekend aan de hand van de door het bestuur vastgestelde kostentoedelingsverordening.

Vragen en antwoorden schriftelijk ingediend door de fracties naar aanleiding van het technisch vragenuur over de MJV van 7 september 2020 (in volgorde van indienen)

Fractie Natuur, Dhr. Alberts (05-09-20)		
Nr.	**Vraag**	**Antwoord**
1	KRW MJV blz.17: Ingezet wordt op realiseren herinrichtingsmaatregelen in 2027 en waterkwaliteitsmaatregelen op rwzi's in 2032. Kwaliteit en integraliteit worden daarbij, terecht, boven snelheid geplaatst. Beide tijdstippen liggen voorbij de bestuursperiode van het huidige bestuur. Vraag: Worden er tussendoelen (richtdoelen) geformuleerd zodat de opeenvolgende AB's hun controlerende – / beleidsinhoudelijke - / bijsturende taak adequaat kunnen uitvoeren?	Er zijn op dit moment geen (aanvullende) tussendoelen geformuleerd. Het AB wordt jaarlijks bij de begroting geïnformeerd over de planning en voortgang van doelen / maatregelen via het zgn. 'dashboard' dat in de werkgroep bestuurlijke verhoudingen samen met enkele AB-leden is ontwikkeld en in de begroting 2021 zal worden toegepast. De planning en voortgang gerealiseerde km's KRW en ook de maatregelen bij de rwzi's maken hier onderdeel van uit.
2	CO2 neutraliteit MJV blz.19: Eens met deze keuze. Doelbereik (2030) ligt buiten bestuursperiode huidige bestuur. Vraag: Zie hiervoor. Tussendoelen / richtdoelen / t.b.v. opeenvolgende AB's.	Door CO2-reductie als bovenliggend doel te kiezen en meer ruimte te nemen om kansen voor energieneutraliteit slimmer te benutten, ligt het doelbereik buiten de bestuursperiode (2030). Met de uitgevoerde en geplande werkzaamheden verwachten we in 2022 58% van onze energievraag duurzaam op te wekken. Op basis van een uitgevoerde inventarisatie naar kansen verwachten we in 2023 65% van onze energievraag duurzaam op te wekken.
3	Risicotabel MJV blz.39: Het is een reële gedachte dat projecten een steeds integraler karakter zullen krijgen. Dit brengt naast (financieel / beleidsmatig) voordeel ook risico's met zich mee. Denk hierbij aan b.v. subsidietermijnen, maar ook "schotten" tussen div. geldstromen. Vraag: Hoe denkt men hier mee om te gaan. Wordt b.v. gedacht aan mogelijkheid van projectfinanciering (gelabelde storting door partijen bij b.v. Groenfonds) met daarbij ontschotte inzet van de beschikbare middelen t.b.v. het gezamenlijk project?	Het is inderdaad zo dat gecombineerde subsidiebeschikkingen op een project extra risico's meebrengen. We proberen dit te managen door goed overleg te voeren met subsidieverstrekkers en bij het opstellen van de subsidieaanvragen. Wij denken niet aan gezamenlijke projectfinanciering via fondsen omdat dit niet noodzakelijk is en omdat o.a. de waterschappen hier minder goede ervaringen mee hebben.

Vragen en antwoorden schriftelijk ingediend door de fracties naar aanleiding van het technisch vragenuur over de MJV van 7 september 2020 (in volgorde van indienen)

<table>
<tr><th colspan="3">Fractie VVD, Mw. Broekman 1 /m 7 (06-09-20), Dhr. Rijtema 8 t/m 12 (07-09-20)</th></tr>
<tr><th>Nr.</th><th>Vraag</th><th>Antwoord</th></tr>
<tr><td>1</td><td>Het investeringskrediet 2021-2023 wordt verruimd met 32 miljoen euro t.o.v. het bestuursakkoord. Graag nog even financieel technisch op een rijtje waar dat geld precies aan wordt besteed en waarom dat bedrag niet financieel voorzien was bij het opstellen van het bestuursakkoord.</td><td>In tabel:
<table><tr><th>Jaar</th><th colspan="2">Extra investering</th></tr><tr><th></th><th>waterketen</th><th>watersysteem</th></tr><tr><td>2020</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>2021</td><td>11.000.000</td><td>4.000.000</td></tr><tr><td>2022</td><td>12.000.000</td><td>0</td></tr><tr><td>2023</td><td>5.000.000</td><td>0</td></tr><tr><td>2024</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td></td><td>28.000.000</td><td>4.000.000</td></tr><tr><td></td><td></td><td>32.000.000</td></tr></table>
De € 4 miljoen van watersysteem heeft m.n. betrekking op beheer op orde. Van de € 28 miljoen van waterketen heeft circa € 8 miljoen betrekking op maatregelen voor KRW stoffen en microverontreiniging; de overige € 20 miljoen heeft betrekking op beheer op orde.</td></tr>
<tr><td>2</td><td>De gemiddelde lastenstijging voor 2021 tot en met 2024 wordt voorgesteld te fixeren op 3,4 %. Is dat inclusief inflatiecorrectie en indien dat zo is met welk percentage wordt er in die jaren gerekend voor inflatiecijfer?</td><td>De 3,4% is inclusief inflatiecorrectie. Als inflatiecorrectie is 2,2% aangehouden. Voor de personeelskosten is een correctie van 3,5% aangehouden, bestaande uit een begrote 2,5% cao-stijging en 1% autonome stijging (toekenning periodieken). De kapitaallasten stijgen de komende jaren met circa 6,2%.</td></tr>
<tr><td>3</td><td>Er wordt een extra taakstelling aan de organisatie opgelegd van 0,4 miljoen in 2022 en 0,8 miljoen in 2023 en volgende jaren. Vraag: in welke richting wordt gezocht om deze taakstelling te realiseren?</td><td>Gedacht wordt aan de volgende richtingen:
- Scherper budgetteren
- Efficiencywinst door verder stroomlijnen processen
- Mogelijk bijstellen ambities</td></tr>
<tr><td>4</td><td>Alle ambities uit het bestuursakkoord passen niet binnen de beschikbare arbeidscapaciteit. Vraag: welke arbeidscapaciteit missen we daarvoor kwantitatief en kwalitatief en is dit in een financieel plaatje te zetten?</td><td>Het betreft een kwantitatief en een kwalitatief vraagstuk. Het gaat met name om projectleiders, projectadviseurs en coördinatie van projecten. Financieel worden de kosten van deze functies ten laste van de projecten gebracht en zijn onderdeel van het investeringskader. Als de formatie van deze functies sterk toeneemt zal de bedrijfsvoering (de indirecte functies) ook toenemen. Dat vraagt een schaalsprong van de organisatie. In één van de opgestelde scenario’s is dat berekend op circa € 400.000 per jaar. De verwachting is dat het extra investeringskader van € 32 miljoen met de huidige omvang van de bedrijfsvoering kan worden gerealiseerd.</td></tr>
<tr><td>5</td><td>Afronding van alle KRW-doelen, als wettelijke opgave, vindt formeel niet plaats binnen de EU termijnen. Gesteld wordt, dat nog onbekend is hoe EU en Rijk hierop zullen reageren. Vraag: waarom is dit onbekend en op welke termijn verwacht u hierover meer duidelijkheid. Wordt hierop actief acties ondernomen voor indicaties hierover?</td><td>De Europese Commissie geeft niet aan wat de consequenties zijn van het niet-halen van de KRW-doelen. Dit zal ook afhangen van de Eurocommissaris die in 2027 de KRW in portefeuille heeft. Minister Van Nieuwenhuizen geeft in de brief aan de Tweede Kamer in juni jl. hier ook geen duidelijkheid over. Zij geeft aan dat regionale overheden zich inzetten om de doelen te halen.</td></tr>
</table>

Vragen en antwoorden schriftelijk ingediend door de fracties naar aanleiding van het technisch vragenuur over de MJV van 7 september 2020 (in volgorde van indienen)

Fractie VVD, Mw. Broekman 1 /m 7 (06-09-20), Dhr. Rijtema 8 t/m 12 (07-09-20)		
Nr.	**Vraag**	**Antwoord**
		Wanneer de EU op dit moment onvoldoende inspanning van een land ziet om de KRW-doelen te realiseren volgt een 'in gebreke stelling'. Dit is zonder financiële consequenties van boetes o.i.d.
6	Eind augustus werd verwacht dat GBLT met nieuwe cijfers zou komen over de verwachte financiële risico's vanwege de Coronacrisis. Zijn deze nieuwe cijfers inmiddels binnen? Graag een update hiervan.	Inmiddels zijn nieuwe gegevens van GBLT ontvangen. Het bestuursvoorstel bij de MJV is hierop aangevuld: "Eind augustus 2020 is GBLT met nieuwe cijfers gekomen waaruit blijkt dat van de beschreven risico's inmiddels circa € 1,2 miljoen als feit zijn te beschouwen met een structureel karakter. Dit betreft geen coronarisico, maar vloeit voort uit bedrijfsvoeringsrisico's en is een gevolg van minder toevoer van vervuilingseenheden van meetbedrijven naar de zuiveringen. Daarnaast wort door GBLT nog de onzekerheid aangegeven van de risico's die wel een relatie hebben met de ontwikkelingen door corona. Het financiële effect van de bijgestelde feitelijke gegevens en ingeschatte risico's zal vooruitlopend op een structurele invulling, voor begrotingsjaar 2021 incidenteel worden ingevuld".
7	Subsidieprojecten; op dit moment is voor 17% en voor maximaal 11,5 miljoen een inschatting gemaakt voor een hoger risico. Wij vinden het inderdaad wenselijk om ten behoeve van de besluitvorming van de AB vergadering in september een actualisering van de risicotabel te ontvangen.	Na actualisatie van de subsidiegegevens per 1-9-2020 is de actuele stand van zaken als volgt: 56 % van het totaal subsidiebudget is niet aan risico's onderhevig . Voor 40 % is dit risico beperkt en voor 4 % van het subsidiebudget (maximaal € 2,7 miljoen) is er sprake van een groot risico. De projecten met een groot risico zijn afgenomen, de projecten met een beperkt risico zijn toegenomen. De reden hiervoor is, dat het subsidiebureau diverse uitstelverzoeken heeft uitgezet en deze inmiddels gehonoreerd zijn. De projecten hebben een uitloop in de tijd toegewezen gekregen. De projecten blijven echter een risico lopen omdat er een zware administratieve bewijslast is die bij dit type projecten hoort. Voor de € 2,7 miljoen met een hoog risico staan looptijd en/of inhoud van het project nog steeds onder druk. Het betreft twee projecten die in afwachting zijn van welke activiteiten daadwerkelijk uitgevoerd gaan worden binnen het vastgestelde tijdspad. Voor dit moment zijn de belangrijkste risico's voor de subsidieprojecten: - Zware administratieve bewijslast op projecten - Tijdspad van projecten - Inhoudelijke wijzigingen in de activiteiten van projecten Een algemene opmerking die hierbij gemaakt dient te worden is dat er bij elk subsidietraject risico's behoren. De subsidiegelden van de projecten zijn pas definitief als het project gereed is, de eind declaratie is ingediend en definitief is goedgekeurd door de subsidieverstrekker.

Vragen en antwoorden schriftelijk ingediend door de fracties naar aanleiding van het technisch vragenuur over de MJV van 7 september 2020 (in volgorde van indienen)

Fractie VVD, Mw. Broekman 1 /m 7 (06-09-20), Dhr. Rijtema 8 t/m 12 (07-09-20)		
Nr.	**Vraag**	**Antwoord**
8	Hoeveel van het verruimde investeringskader is voor investeringen voortkomend uit nieuw beleid (Groen-Blaauw) en hoeveel is nodig voor bestaande beheersopgaven?	Verwezen worden naar de beantwoording bij vraag 1.
9	Relatieve schuldpositie gaat volgens deze verkenning naar 300% in 2030. In sommige stukken staat 312 %. Hoe is dit te realiseren? Is dit haalbaar als de lastendrukverlaging op niveau van 3% moet blijven na 2024? Waarom geen streven naar gezonde financiering op 200% relatieve schuldpositie als stip op de horizon voor duurzaam beleid?	De streefwaarde voor de relatieve schuldpositie is maximaal 300%. In de MJV is op basis van de huidige uitgangspunten de prognose dat de relatieve schuldpositie ultimo 2030 312%. Dit is haalbaar met de voorgestelde lastendrukstijging, zie blz. 55 van de MJV. Het streven naar een relatieve schuldpositie van 200% is niet realistisch. Dat zou betekenen dat de schuld in 2030 (als stip op de horizon) ongeveer 1/3 lager moet worden, dat is in bedrag meer dan € 150 miljoen.
10	Onder punt 2b wordt gesuggereerd dat verruiming van het investeringskader niet toereikend is voor bestaande beheersopgave. Hoeveel is daar dan nog extra voor nodig? Kunnen de meest risicovolle situaties binnen dit kader wel worden aangepakt? Is temporiseren juist niet een voordeel bij goed assetmanagement?	Binnen het programma waterketen is voor optimaal beheer op orde 24 miljoen per jaar nodig, in de periode t/m 2024 is 20 miljoen per jaar beschikbaar. Dit houdt in dat een deel van de installaties “draaiend wordt gehouden” door alleen de vanwege risico’s noodzakelijke vervangingen te doen. Indien aan een installatie toch al grootschalige vervangingen zijn gepland, wordt deze gelijk geoptimaliseerd en op KRW-niveau gebracht. De programmering is gebaseerd op de nu bekende risico’s. Voor het watersysteem zijn met de inzichten van nu de jaarlijkse investeringen voor de beheeropgave toereikend. Een risico vormt de vervanging van de procesautomatisering/telemetrie.
11	Onder punt 2d: Welk financieel risico wordt ingecalculeerd (kwantitatief) voor overschrijding EU termijnen bij te laat voldoen aan KRW?	Het risico hebben wij niet gekwantificeerd. We zetten alles op alles om de KRW opgave herinrichting in 2027 te realiseren.
12	Onder punt 3a: Waarom is gekozen voor norm 30% kapitaalslasten maximaal in exploitatielasten? Waarom geen 25% of 40%? Hoe is die relatie met flexibiliteit van de organisatie?	De exploitatie bestaat grofweg uit drie onderdelen: kapitaallasten, personeelslasten en overige kosten (kosten van derden). De verhouding is circa 1/3;1/3;1/3. Kapitaallasten en in iets mindere mate personeelslasten zijn vaste componenten in de exploitatiebegroting. Bijsturing is niet snel mogelijk. Om flexibiliteit in de begroting te houden is het voorstel om voor de kapitaallasten maximaal 30% te hanteren. Dit is redelijk in lijn met andere waterschappen.

Vragen en antwoorden schriftelijk ingediend door de fracties naar aanleiding van het technisch vragenuur over de MJV van 7 september 2020 (in volgorde van indienen)

Fractie Water Natuurlijk, Dhr. Van de Griendt (06-09-20)		
Nr.	**Vraag**	**Antwoord**
1	Vragen bijlage 2: Beleidsinhoudelijke risico's en financiële effecten van alternatieve keuzes Hoe kan bij #5, CO2-neutraliteit de schuld 5 miljoen lager worden, als we 5 jaar lang 1 miljoen gaan investeren? Moet de schuld dan niet hoger worden?	Ja, excuses. Dit is niet goed weergegeven. De stijging van de investeringen leidt tot een hogere schuld. Dit is in de definitieve bijlage II aangepast.
2	Vragen bijlage 2: #7, ik neem aan dat de daling van de lastenstijging pas intreedt per 2022 en niet 2021? Omdat de (extra) uitgaven die dan niet doorgaan pas per 2022 beoogd waren? NB: Ik vind daling van stijging wel verwarrend. Kan niet beter daling t.o.v. lastendruk uit B2020 oid? Dat je daling doet t.o.v. referentie?	Ja, dit moet inderdaad 2022 zijn. Dit is in de definitieve bijlage II aangepast. Dat is een keuze. Wij hebben het effect op de lastendruk ten opzichte van de blauwgroene koers gegeven.
3	MJV P.19 Het doel van energieneutraliteit is het beperken van de uitstoot van broeikasgassen. C02 neutraal moet verder gaan dan dit. Want duurzaamheid is het doel. Het lange termijn doel van de MJV op dit vlak is " in balans zijn met de beschikbaarheid van de natuurlijke hulpbronnen "	**Energieneutraliteit:** Doel is om In 2030 minstens zoveel duurzame energie produceren als nodig is voor de uitvoering van de waterschapstaken. Bovenliggende doel: - Inspelen op de uitputting fossiele brandstoffen. Raakvlak met doelstelling circulaire economie - Van het aardgas af Beperken uitstoot CO2 (beperken opwarmen aarde)
4	MJV (p.7). Moet de term C02-neutraal dat allemaal dekken? Of is het een beperktere scope? Wikipedia zegt dat CO2-neutraal en klimaatneutraal verwisselbare begrippen zijn. Dat lijkt weer te duiden op dat CO2-neutraal gaat om beperken/compenseren van uitstoot van broeikasgassen. Kan worden toegelicht wat nu in het MJV wordt bedoeld met CO2-neutraal? En wat het onderscheidend maakt/wat extra is t.o.v. energieneutraal? Hoe past circulair worden in dit plaatje? https://nl.wikipedia.org/wiki/Klimaatneutraal	**CO2 neutraliteit** Onder de term CO2-reductie wordt verstaan het terugbrengen van broeikasgassen en is breder dan energie neutraliteit. Voorbeelden: - Het terugdringen van de uitstoot van lachgas en methaan in ons zuiveringsproces. - Vergroening draagt bij aan het vastleggen van CO2 en daarmee terugdringing van de CO2-uitstoot. - Bij realisatie van KRW projecten aandacht voor beek begeleidende beplanting - Vrijkomend maaisel hoogwaardig toepassen, zodat CO2 wordt vastgelegd in de bodem. Ook hier een raakvlak met circulaire economie. - Bij peilbeheer rekening houden met het voorkomen van oxidatie van veen. **Duurzaamheid** Duurzaamheid omvat het gehele pallet aan inspanningen op het gebied van vergroening, herstel biodiversiteit, energieneutraliteit, CO2-reductie en circulaire economie.
5	MJV: Ik zie bij de inspanningen voor 2021-2024 (p.35) staan dat aanbod van educatie wordt uitgebreid naar VO/MBO. Maar dat zie ik niet meer in de toelichting terugkomen. Daar wordt alleen	In het bestuursakkoord is opgenomen dat het aanbod van educatie wordt uitgebreid. Hierin is nu nog niet gespecificeerd hoeveel/wat precies.

Vragen en antwoorden schriftelijk ingediend door de fracties naar aanleiding van het technisch vragenuur over de MJV van 7 september 2020 (in volgorde van indienen)

Fractie Water Natuurlijk, Dhr. Van de Griendt (06-09-20)		
Nr.	**Vraag**	**Antwoord**
	gesproken over continueren van inzet voor basisscholen. Wordt deze actie pas ondernomen nadat educatieplan voor de komende jaren is vastgesteld? En dan pas opgenomen in de toelichting?	In het MJV traject is besloten om dit in 2021 nog geen plek te geven. Het onderwerp komt in de MJV bespreking in 2021 opnieuw terug en kan dan geconcretiseerd worden. Dat begint met educatievisie.
6	MJV: Op p.45 zie ik dat de rentevoordelen oplopen van 350k naar 700k. Maar in de autonome ontwikkelingen op p. 50 zie ik de rentevoordelen stabiel op 326k. Hoe moet ik dat met elkaar rijmen? Is de eerste een verwachting en de tweede doortrekken van het huidige (gerealiseerde) niveau?	Dat is juist. Het rentevoordeel van € 326.000 is gerealiseerd en gebaseerd op het feitelijke rentepercentage bij de laatste afgesloten lening. In de toekomst verwachten we ook tegen een lagere rente te kunnen lenen dan eerst was begroot. En de verwachting is dat hierdoor een voordeel van € 350.000 oplopend naar € 700.000 ontstaat.
7	Waar gaat de Hogere voorziening bestuur van 148k (p.50) over? Heeft dat met de hogere bijdrage aan voorziening voor pensioenen te maken, vanwege de lagere rekenrente?	Ja dat is juist.

Vragen en antwoorden schriftelijk ingediend door de fracties naar aanleiding van het technisch vragenuur over de MJV van 7 september 2020 (in volgorde van indienen)

Fractie AWP, Dhr. Mulder (07-09-20)	
Nr.	**Vraag**
1	Graag zou ik een toelichting willen hebben op de meerjarige ontwikkeling van de personeelskosten. Uit het overzicht op pag. 47 van de MJV blijkt dat de personeelslasten tussen 2019 en 2030 naar verwachting zullen stijgen van 43,7 M€ tot 64,0 M€, dat is met ruim 20 miljoen, ofwel ruim 46 % in 11 jaar. Volgens overzichten van het CBS: https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/dashboard-arbeidsmarkt/ontwikkeling-cao-lonen is in de afgelopen jaren van 2010 (index 100,7) het cao loon voor overheid in 11 jaar opgelopen tot index 116,9 in het 2e kwartaal van 2020. Uit de toelichting blijkt: “Tijdens de economische recessie werd bij veel overheidscao’s de nullijn gehanteerd, waardoor de loonontwikkeling in de sector overheid achterbleef. Na het afsluiten van een Centraal Akkoord volgde vanaf 2015 een inhaalslag.” Tijdens deze inhaalslag liep de jaarlijkse stijging op tot 3% Uit de grafiek op blz 47 van de MJV blijkt dat de personeelskosten in 2019 en 2020 bij WVS met bijna 5 % stijgen en daarna jaarlijks met ca 3,6 % Waarop is deze geprognosticeerde jaarlijkse stijging gebaseerd? Hoeveel ruimte ontstaat er in het meerjarenperspectief wanneer we van een gemiddelde stijging van 3% zouden uitgaan?
Nr.	**Antwoord**
1	***Vraag: Waarop is deze geprognosticeerde jaarlijkse stijging gebaseerd?*** De begrote stijging van de personeelslasten is gebaseerd op twee componenten: 1. cao-stijging 2. periodieke stijging in de loonschaal **Ad 1. cao-stijging** Als uitgangspunt voor de begroting wordt de cao-stijging gehanteerd en als die nog niet bekend is wordt een verwachte stijging op de personeelslasten meegenomen. Dit beleid past Vechtstromen al jarenlang toe en de parameters worden in een begroting en/of MJV expliciet weergegeven. Voor 2020 bedroeg de loonstijging 4,8% en voor 2021 is de cao-stijging nog niet bekend. Aangezien de laatste jaren de cao-stijging hoger was dan de inflatie is voor de jaren 2021 en verder rekening gehouden met 2,5%. Dat is iets hoger dan het verwachte inflatiepercentage van 2,25%. Uit de middellange termijnprognose van het CPB periode 2022-2025 (nov 2019), waarin een prognose voor de loonvoetstijging van de marktsector is gegeven blijkt een verwachte stijging van 2,3%. Aangezien de overheidssector nog met een inhaalslag bezig is lijkt een index van 2,5% heel reëel. De effecten van Corona zijn nog onbekend en niet meegenomen. Uitgaande van de index van 2,5% bedraagt de stijging van 2019 tot 2030 circa 31%. Dat is berekend door € 43,7 mln. van 2019 te indexeren tot 2030 met 2,5%. Dat geeft een bedrag van € 57,3 mln. De stijging bedraagt dan € 13,6 mln. € 13,6 betreft 31% stijging. Hierboven is de systematiek en de overweging aangegeven die bij de begroting wordt gehanteerd. In de jaarrekening wordt natuurlijk de werkelijke stijging van de loonkosten opgenomen en eventuele afwijkingen vallen in het jaarresultaat dat wordt toegevoegd aan

Fractie AWP, Dhr. Mulder (07-09-20)	
	de tariefsegalisatiereserves. En in een nieuwe begroting wordt dan weer uitgegaan van de meest recente gegevens. **Ad 2 periodieke stijging in de loonschaal** Naast een cao-stijging wordt rekening gehouden met een stijging van de personeelslasten door toekenning van periodieken. Dit staat los van indexering, maar volgt uit de beloningssystematiek. Ervaring leert dat dit gemiddeld 1% betreft. Er vertrekken jaarlijks medewerkers die al op het maximum van de schaal zitten, en er komen nieuwe medewerkers bij die nog kunnen groeien in de schaal. Per saldo komt dat gemiddeld uit op +1%. En dit percentage nemen we dan naast de (verwachte) cao-stijging als parameter voor de aanpassing van de personeelslasten in de begroting op. Het zou kunnen dat de autonome stijging van 1% op termijn lager kan worden. De komende jaren stromen veel oudere medewerkers uit, waardoor de daling van de werkelijke loonkosten groter kan worden dan de stijging door periodieken. Dat zal in deze bestuursperiode zich nog niet voordoen, maar wellicht wel in de jaren daarna. Bij de volgende MJV kan de prognose dan worden bijgesteld. ***Vraag: Hoeveel ruimte ontstaat er in het meerjarenperspectief wanneer we van een gemiddelde stijging van 3% zouden uitgaan?*** In het begrotingsjaar 2020 bedragen de personeelslasten € 45,5 mln. Het verschil tussen 3,5 en 3,0% stijging is 0,5% en bedraagt € 227.500. Voor het jaar 2021 is het effect op de lastendruk dan circa 0,15 (elke kostenstijging van € 140.000 geeft circa 0,1% lastendrukstijging). NB. In deze beantwoording zijn we uitgegaan dat de stijging van 3% bestaat uit 2% cao-stijging en 1% (autonome) stijging als gevolg van toekenning van periodieken.

Vragen en antwoorden schriftelijk ingediend door de fracties naar aanleiding van het technisch vragenuur over de MJV van 7 september 2020 (in volgorde van indienen)

Fractie ChristenUnie, Dhr. Tromp (09-09-20)		
Nr.	**Vraag**	**Antwoord**
1	Ten aanzien van participatiebanen: a) Hoeveel medewerkers heeft waterschap Vechtstromen op dit moment in dienst die vallen binnen de doelgroep van de banenafspraak/quotumwet? b) kan dit ook in een aantal FTE worden uitgedrukt? c) Hoeveel medewerkers heeft waterschap Vechtstromen in totaal in dienst? d) Kan dit ook in aantal FTE worden uitgedrukt?	a) Op 1 januari 2020 heeft Vechtstromen 5 mensen in dienst die vallen onder de participatiewet. Daarnaast hebben we ook nog werk uitbesteed waarbij we hebben afgesproken dat daar mensen vanuit de doelgroep op worden ingezet. Hierbij gaat het om 6 personen. b) Participatiebanen worden uitgedrukt in aantal 'banen'. Dit komt omdat één baan voor 25,5 uur staat. Vechtstromen heeft 5,49 participatiebanen. Voor uitbesteed werk heeft Vechtstromen nog 7,5 participatiebanen. c) Op 1 juli 2020 heeft Vechtstromen 631 mensen in dienst (vast, tijdelijk en inhuur) d) In totaal gaat het om 487 fte.
2	In het bestuursvoorstel MJV 2021 – 2030 staat een tabel op pag. 5. (Overzicht lasten en baten) Kan er een toelichting komen op de eerste regel (Extra kapitaallasten)? We vinden het opvallend dat in de eerste kolom een veel lager bedrag staat dan de daaropvolgende kolommen	Kapitaallasten (rente en afschrijving) worden berekend vanaf het moment dat een investeringsproject in gebruik is genomen. Veelal duurt het een jaar of langer voordat een investeringsproject wordt afgerond en opgeleverd. Dat betekent dat de kapitaallasten van de extra € 32 miljoen investeringsruimte niet meteen vanaf het eerste jaar tot een grote toename van de kapitaallasten leidt. Wij hebben een inschatting gemaakt van het tijdpad van de investeringsprojecten en de ingebruikname, en daarop de extra kapitaallasten berekend.